

Kto raz przeczytał
„NOWY ŚWIAT”
Ten zawsze go czyta

Nowy Świat

THE POLISH MORNING WORLD

„NOWY ŚWIAT”
The only Polish A. B. C.
Newspaper in America

Rok 316. Rok XXV. DAILY AND SUNDAY

NEW YORK, Środa, 15-go listopada (Wednesday, November 15th) 1922

Entered as Second Class Matter, March 28th 1914, at New York Post Office, New York

Cena 3 cенты

ALJANCY PROWOKUJĄ TURCJĘ

WETERAN SOCJALIZMU POLSKIEGO LIMANOWSKI WYBRANY SENATOREM

WARSZAWA, 14 listopada. — W wyborach do senatu w Warszawie wybranych zostało 2 senatorów Prawicy: 1 z partii socjalistycznej i 1 mniejszości narodowych.

Senatorem z listy partii socjalistycznej został wybrany Bolesław Limanowski, wybitny patryota i historyk, liczący lat 87 i weteran ruchu socjalistycznego w Polsce. Z dwóch senatorów prawicy jeden jest p. Baliński, przewodniczący warszawskiej rady miejskiej, a drugi Koskowski, publicysta. Senatorem mniejszości narodowych został wybrany rabin Thon.

KONSERWATYŚCI ANGIELSCY SPODZIEWAJĄ SIĘ ODNIEŚĆ ZWYCIEŚTWO W JUTRZEJ- SZYCH WYBORACH DO PARLAMENTU

LONDYN, 14 listopada. — Jutrzejsze wybory do parlamentu będą najważniejsze od wyborów podczas zakończenia wojny wszechświatowej, które zadecydowały o powojennej polityce Anglii. Jutrzejsze wybory zadecydują o kierunku nowej polityki angielskiej na przyszłość. Zadna partia polityczna nie jest pewna zwycięstwa. Partia konserwatywna, która stoi u steru rządu pociesza się nadzieją zwycięstwa. Mnogość sprzecznych spraw, które będą musiały być zatwierdzone przez nowy parlament utrudniają wyborcom orientowanie się w wyborze partii, których kandydatów, wybrani na postach dawaliby najlepsze gwarancje pomyślnego rozwiązania zagadnień w odcieniu których stało imperjum angielskie.

Stado nerp podbiegunowych w cieśninie Long Island

NEW LONDON, Conn., 14 listopada. — Na wodach cieśniny Long Island w pobliżu Westbrook i Saybrook, w stanie Conn., ukazało się stado nerp podbiegunowych, złożone ze 60 sztuk, które złożyły wyprawę do cieśniny Long Island przez silny prąd przypływu morskiego.

Egipt stara się o wzięcie udziału w konferencji pokojowej w Lozannie.

LOZANNE, 14-go listopada. — Rząd Egiptu czyni zabiegi, by jego przedstawiciele zostali dopuszczeni do udziału w konferencji pokojowej Bliskiego Wschodu. Przedstawiciele rządu egipskiego przybyli już do Lozany. Przybyli tutaj także przedstawiciele niepodległościowego ruchu egipskiego, kierowanego przez Zagloul Pászę.

ZABURZENIA GŁODOWE W KOLONII (NIEMCY)

BERLIN, 14 listopada. — Według wiadomości otrzymanych tutaj, w Kolonii wybuchy wczoraj Arwaje zaburzenia głodowe, w których białej udzielił ogromne tłumy zgłodniałej ludności. Zaburzenia rozszerzyły się wkrótce na okoliczne miejscowości. W wielu miejscach przyszło do ostrych starcia pomiędzy tłumami i policją, które w końcu zostały rozproszone, a porządek przywrócony. Kilka osób z tłumów i dwóch policjantów zostało zabitych a kilkadziesiąt rannych.

Aljanci wysyłają Niemcom energiczną notę

PARYŻ, 14 listopada. — Rada ambasadorów wręczyła dzisiaj przedstawicielowi notę ułożoną w ostrych tonach z żądaniem natychmiastowego przeproszenia rządów aljancji za napad dokonany przez ludność niemiecką na oficerów aljancji komisji kontrolującej w Niemczech. W nocie tej rada ambasadorów zawiadamia także rząd niemiecki, że aljancja konferencja kontroli nie zostanie wywołana, dopóki rząd niemiecki będzie starał się wszelkimi sposobami uchylić od wypełnienia warunków wersalskiego traktatu pokoju dołączonych do wojennego rozbrojenia Niemiec.

Na środkowym Zachodzie spadły wielkie śniegi

OMAHA, 14 listopada. — Na środkowym Zachodzie w stanach na północ od Nebraska spadły wielkie śniegi, które pokryły ziemię na kilkanaście cali grubości. W stanach południowych spadły równocześnie obfite deszcze, które spowodowały wylewy wielu rzek i przerwę w komunikacji kolejowej.

Hazel McNally z Hammond, Ind., oskarżona o zabicie drogi bliźniak twierdzi, iż wcale dzieci nie miała, lecz dla oszukania męża, który bardzo za dziećmi tęsknił, udawała, iż jest w bogosławionym stanie i podsunęła dwie lalki. Proces bardzo zawiąknął.

PONOWNA KATASTROFA TRZESIE- NIA ZIEMI W CHILE

LONDYN, 14 listopada. — Lloyd George w ostatnich dniach swojej agitacji przedwyborczej spotkał się z energiczną kontratakującą swoich przeciwników politycznych, skutkiem czego szanse Lloyda George'a powrócił do władzy ogromnie zmalały. Wśród jego zwolenników nastąpiła konsternacja, gdy w wielu niepewnych okręgach wyborczych, w których walka miała się rozegrać pomiędzy zwolennikami Partii Pracy, a zwolennikami Partii George'a zgłosili kandydatury zwolennicy Partii Konserwatywnej, przez co spowodowali rozdział w szeregach zwolenników Lloyd George'a.

Turcy protestują przeciw za- ładnaniu Zachodniej Tracji przez греków

KONSTANTYNOPOL, 14 listopada. — Tymczasowy rząd turecki wystosował do państw aljancji energiczny protest przeciw wysłaniu uchodźców греków z Małej Azji do Zachodniej Tracji, gdzie tymczasowy rząd turecki będzie się domagał przeprowadzenia niania plebiscytu ludności, do jakiego państwa ludność tego kraju będzie chciała należeć. Tymczasowy rząd turecki utrzymuje że ludność Zachodniej Tracji w większej potowie jest turecka.

NOWY AMBASADOR POLSKI DO ST. ZJEDN.

Dr. Wróblewski przybył już do Waszyngtona

WASHINGTON, 14 listopada. —

Wczoraj na okręcie „Majestic” przyjechał do New Yorku Dr. W. Wróblewski, nowy ambasador Polski wraz z rodziną. Przyjeżdżającego do New Yorku powitali przedstawiciele ambasady polskiej w Waszyngtonie i konsul generalny w New Yorku Dr. St. Grotowski. Dr. Wróblewski po wyładowaniu udał się natychmiast do Waszyngtonu dla objęcia swoich obowiązków.

LLOYD GEORGE NIEMA SZANSY PO- WROTU DO WŁADZY

SANTIAGO, 14 listopada. — Wczoraj po południu północne wybrzeże republiki Chile zostało nawiedzone powrotnym trzęsieniem ziemi, które spowodowało olbrzymie straty w życiu i mieniu ludzkim. Liczne zabitych dochoży kilka tysięcy ofiar, a szkody materialne idą w miliony pesów. Rząd katastrofy liście oddziały ratunkowe i wysłał na miejsce katastrofy liczne załogi dla utrzymania porządku i spokoju, zakłócenie przez liczne bandy rabusów, którzy korzystając z przerażenia i klęski ludności, dopuszczają się rabunków i morderstw.

140,000 uchodźcom гре- ckim w Salonikach grozi śmierć głodowa

WASZYNGTON, 14 listopada. — Ogromnym masom uchodźców греków z Małej Azji i Pontu zgromadzonym w Salonikach grozi śmierć głodowa. Na dobiek wśród zgłodniałych uchodźców wybuchły różnego rodzaju epidemie, które porwają liczne ofiary, jak donosi raport amerykańskiej komisji czerwonego krzyża w Salonikach.

Dyktator węglowy konfisku- je zapasy węgla w domach milionerów

NEWBURG, 14 listopada. — W. R. Perkins skonfiskował dzisiaj w rezydencji w majątku milionera Piermona Morgana 353 ton węgla, które rozdzielł pomiędzy mieszkańców sąsiedniej miejscowości.

Polak, profesor uniwersytetu dostaje rozdów

SOUTH BEND, Ind., 14 listopada. — Profesor uniwersytetu Notre Dame, J. P. Tierman, polak, otrzymał dzisiaj rozdów sądowny od swojej żony Augusty P. Tierman, która się przyznała, że ojcem jej ostatniego dziecka był dawny przyjaciel jej domu H. Pawlin, właściciel sklepu kafejki męskiej.

SZAJKA BANDYTÓW WYMORDOWAŁA W 1 ROKU 108 OSÓB

MOSKWA, 14-go listopada. — Szajka bandytów złożona z pięciu członków, aresztowana wczoraj przez policję moskiewską przyznała, się że wymordowała w przeciągu jednego roku 108 osób. W wielu wypadkach bandyci mordowali całe rodziny nie oszczędzając mężczyzn, kobiet i dzieci, nie pozostawiając ani jednego świadka swych straszliwych zbrojelek orgji. Banda o przyszłość groszowała na znacznym obszarze kraju będąc przez rok postrachem milionów ludności, aż wreszcie w całości została ujęta przez policję.

Cztery osoby ginie w eks- plozji lokomotywy

CORNING, 14-go listopada. — Czterech robotników zostało zabitych, a trzech ciężko rannych, skutkiem eksplozji lokomotywy w miejscowości Moreland. Zarząd kolei N. Y. Central nie ogłosił szczegółów katastrofy. Lokomotywa rozbita skutkiem eksplozji miała być wysłana do warsztatów kolejowych do inspekcji i ewentualnie do naprawy.

11-letni zabójca 5-letniej dziewczynki aresztowany

MONTAVALLE, N. J., 14-go listopada. — Otto Jacobs, 11 letni chłopiec który postrzelił i zabił w sobotę 5 letnią Katarzynę Sullivan, został dzisiaj aresztowany i osadzony w więzieniu. Ojciec zabitej dziewczynki wierzy, że jego córka została zabita przypadkowo i wobec tego nie będzie się domagał kary na chłopczyka, który jako małoletni nie powinien być karany.

Senator zwolennik prohibi- cji stał się jej przeciwnikiem

JERSEY CITY, 14-go listopada. — Stanowy senator William Parry, republikanin, dotychczasowy zwolennik prohibicji, po ostatnich wyborach zmienił zdanie i że zwolennik prohibicji stał się jej zaciętym przeciwnikiem. Powodem zmiany zapatrywań u senatora był wynik wyborów, które senator uznał jako wypowiedzenie się narodu amerykańskiego przeciw prohibicji.

Ostatnie wybory w St. Zjedn. pomyślnie dla klasy pracującej

CHARLESTON, W. Va., 14-go listopada. — Przedstawiciel amerykańskiej Federacji Pracy do spraw politycznych, Edward Mc Grady, omawiając na stanowej konwencji amerykańskiej Federacji pracy wyniki zaszłych wyborów, oświadczył, że wypadły one bez zastrzeżeń po myśli klasy zorganizowanej pracy, czego dowodem może być konsternacja wśród wodzów partii republikańskiej. Organizacje robotnicze powierzyły 34 kandydatów do senatu i 150 kandydatów do izby reprezentantów i wszyscy zostali wybrani.

TURCY OSTRZEGAJĄ ALJANTÓW PRZED ZWLEKANIEM KONFERENCJI

UWAŻAJĄ ZWŁOKĘ ZA OBRAZĘ TURCJI. — GROZĄ
WZNOWIENIEM DALSZEJ WOJNY

TURCY KONCENTRUJĄ LICZNE WOJSKA W PÓL- NOCNEJ MEZOPOTAMII

Wyrzucają konsulów francuskich z Marsyny i Adany

Konstantynopol, 14-go listopada. Tymczasowy rząd zarządził ogólną mobilizację we wschodnich okręgach Małej Azji, powołując do szeregów wszystkich mężczyzn zdolnych do broni i wysyłając ich do północnej Mezopotamii. Z drugiej strony, tymczasowy rząd turecki zarządził od swego przedstawiciela w Konstantynopolu, by objął całkowitą kontrolę nad miastem. Zgodnie z tymi krokami, tymczasowy rząd wypędził konsulów francuskich z Marsyny, Adany i Brussy, mimo, że konsule nie sprawowali swoje obowiązki zgodnie z warunkami francusko-tureckiego traktatu.

Wojska tureckie zgodnie z warunkami zawieszenia broni podpisanego w Mudanii, zajęły dzielnicę Rodosto, jako punkt strategiczny pierwszej strefy. Zajęcie Adranpola przez wojska tureckie nastąpi 19-go listopada. Wojska aljancje ustąpią z Tracji po objęciu jej przez wojska tureckie.

Groźba przedstawicieli tureckiej delegacji pokojowej równa się wznowieniu dalszej wojny na wschodzie. Przedstawiciel rządu Francji przy rządzie szwajcarskim złożył dzisiaj wizytę przewodniczącemu tureckiej delegacji, informując go, że delegacja aljancje nie zgadzały przybyć na termin z powodu mających się odbyć w dniu jutrzejszym wyborów w Anglii i skoro tylko kwestia składu przy szłego parlamentu angielskiego zostanie rozstrzygnięta, delegacja angielska natychmiast przybędzie do Lozany razem z francuską.

Jakby na potwierdzenie tego oświadczenia wczoraj przybyła do Lozany część japońskiej delegacji pokojowej na konferencję pokojową.

FASZYŚCI WŁOSCY MAJĄ ZAMIAR ROZSTRZY- GNAĆ DŁUGOLETNI SPÓR PAPIEŻA Z PAŃSTWEM WŁOSKIEM

RZYM, 14-go listopada. — Premier rządu włoskiego Mussolini wobec chęci papieża Piusa XI, by dojechać do porozumienia z rządem włoskim w długoletnim sporze z państwem włoskim, ma zamiar podczas świąt Bożego Narodzenia przedstawić kwestię sporu kościoła rzymsko-katolickiego i doprowadzić do zgody między wybitnymi przedstawicielami narodu włoskiego.

Spór papieża z państwem woskim rozpoczął się w 1870 roku, kiedy wojska rzymskie zajęły państwo kościelne, którego papież był królem, a stolicą był Rzym. Papież IX, który byłby głową kościoła rzymsko-katolickiego i królem państwa państwa kościelnego, nie mogąc prowadzić wojny z potężnym królem włoskim, zamknął się w zamku rzymskim świętego Anioła i zagroził panującym wszystkim państwom, że ich wykluczy, jeżeli, będą mieć jakikolwiek stosunki z królem włoskim, rabu sieni ojcowizny świętego Piotra, z którym świąt kościelnej i on sam nie będzie miał nic wspólnego, dopóki król włoski nie zerwie z papieżem państwa kościelnego, a sam nie uznaje się za Turyn, stolicy swojego królestwa Sabaudzkiego.

Od tego czasu kościół rzymski zmienił pogląd na stosunek kościoła rzymsko-katolickiego do państwa włoskiego i papież obywateli godzi się na wyrezygnanie tej tenacji do dawnego państwa papieskiego i zrzeczenia się praw do Rzymu na rzecz państwa włoskiego, byle rząd włoski zagwarantował papieżowi jako głowie kościoła rzymsko-katolickiego, stanowiska niepodległego państwa i niewielki skąd ziemi z częścią miasta Rzymu, z wolnym dostępem do morza dla wolnej komunikacji z światem.

Premier Mussolini wziął sobie za zadanie rozwiązanie tej poważnej kwestii natury polityczno-religijnej we Włoszech i w świecie międzynarodowym.

Rząd węgierski grozi zwa- żaniem faszystów

BUDAPEST, 14-go listopada. — Rząd węgierski powziął energiczne zarządzenia dla stłumienia szerzącego się w całym kraju ruchu faszystów węgierskich. Wielu wybitnych przywódców tego ruchu zostało powiadomionych, że rząd nie pozwoli na tworzenie się wewnątrz państwa organizacji. Młodzi mieszczkali w stryburce czynników państwowych.

OBCHÓD LISTOPADOWY

urządza

Rada Oświatowa Zł. Tow. Pol. w New Yorku
W NIEDZIELĘ, DNIA 19-go LISTOPADA, 1922 ROKU
W DOMU NARODOWYM, o godz. 2:30 po poł.

Na wieczór omawiana będzie oprócz bieżących spraw politycznych, bardzo ważna kwestja obywateli tutaj na wyobudowie i niemiecie pomocy instytucji oświatowych w Polsce. — Przemawiać będzie wybitny obywatel — Celia Polojne zaprasza KOMITET.

NIEDZIELA 19-go LISTOPADA

Teatr Polski POPYCHADŁO

Sztuka w 4 aktach Szukiewicza

W WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL Irving Place i 16 ul., New York

Bilety wcześniej do nabycia w Restauracji Dobrych Narozowego - - -

Nowy Świat

MEMBER A. B. C.
D. J. SULLIVAN...
Subscription rates for various locations like New York City, Newark, etc.

I stało się tak, że w rezultacie ośmięczyli się i zhanbili nie „barbarzyńcy” turecy, ale wysoce cywilizowane i mocarstwa Zachodniej Europy.

Z CHWILI

PADEREWSKI PRZEKRĘŚLIŁ EWANGELIĘ
Zaciekle klerykał, obarnik i hrabia Jerzy Mozyński w Polsce, wystosował list otwarty do gen. Hallera...

FRASZKI CODZIENNE

(Świeże zmartwienie cymbala...
„Związkowcom naszym wierzymy, że piszą prawdę, zatem pytamy się redaktorów...”

NA ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA
STANDARD BANK
PRZESYŁA PIENIĄDZE DO KRAJU
W polskich markach po najniższym kursie...

PROWOKACJA TURCJI

Przed kilku dniami ogólne zdziwienie na całym świecie wywołał rządzenia Kemala Paszy skierowane do Aljantów, aby ci usunęli swoje siły zbrojne morskie i lądowe z Konstancyjnopola i Dardanelów.

Do takich to absurdów dochodzą polskiele i zabataczone móżdżkami obarnikami kosciele, gdy strach przed reformą rolną i demokracją nogi im podcina...

W każdym numerze swojego piśmie nawołuje do dopłat do niestających już lub dawno zbankrutowanych korporacji, aby serce mu się kraje na swoje...

Royal Mail DO POLSKI
Wielki przewoźnik potrojny
Wielki przewoźnik potrojny
Wielki przewoźnik potrojny

Z GALERJI PODPOR...RZECZY-POSPOLITEJ
Pod powyższym tytułem, czytamy w „Naprzódzie” krakowskim wierszowany feljton o Neurucie Nowoczyńskim...

W Shenandoah w Pensylwanii, gdzie żyje pije i potępił się częstochowianin, gwiazda taranna poezji polsko-amerykańskiej, ks. Alfred Wróblewski...

AGENCJE STOWARZYSZENIA MECHANIKÓW
NAJSZYBCIEJ I NAJBIEZPIECZNIEJ JEST PRZESYŁAC DO TAK W MARKACH JAK I DOLARACH

Nie omiśmy się bynajmniej. Wiadomości z ostatniej chwili stwierdzają fakt, prowokowania Turcji przez mocarstwa aljantkie, a głównie przez Anglię.

Przykrzyż z moim Neuwertem zrobił się mi się trat z tym dodatkim do nazwiska zdołał „un garf”...

Z POLSKI
ZAMOROWANIE PRZEZAS ZARZĄDU POW. P.S.L. „PIAST”
Mordu dokonał bojówka ukraińska

NOWO-OTWORZONA POLSKA AGENCJA BELWEDER Inc.
Pod kierownictwem S. Pietrasza i Jana B. Makowskiego

Aljanci poprostu zignorowali w niebawmy sposób Turcję, wytworząc incydent, jaki dotychczas nie był notowany w nowoczesnych metodach polityki międzynarodowej.

Wobec tego „Zgoda” poczołała (z czempredzą) księdza wierzoznego dnia 1906 r. o nabieżeniu pen syniem funkcjonariuszów w służbie prywatnej i dobiehrem ro...

BYDGOSZCZA
W czasie najbliższych wznio w Bydgoszczy swą działalność kuchnia ludowa, przekształcając z inicjatywy prezidenta miasta.

DO POLSKI NA BOZE NARODZENIE
UNITED STATES 30-30 GELIG OLAV
16-go Listopada 11-go Grudnia

Turcy zaś znaleźli się w pozycji śmieśnej i upokarzającej. Tam nad Bosforem sytuacja poprostu wybuchowa, a tutaj Paryż i Londyn nawet w przybliżeniu nie mówią, kiedy raczą zwołać konferencję.

Wypełnieniu powyższej wiadomości otrzymał zarząd P. S. L. dalsze depeszy z contentieniem, iż mordu dokonał bojówka ukraińska.

DO POLSKI WHITE STAR LINE
3 Now York do Southampton
MAJESTIC 28 listopada 16 Grudnia

12 DNI DO GDANSKA
Kawty wycieczne dla 2-ech lub 4-ech osób.
Znakomita trzecia klasa

Dłatego postawił rządzenia Aljantów, aby wywołali się z Konstancyjnopola, przed konferencją pokojową. Zrobił podobnie, jak lud polski na Górnym Śląsku...

PRASA NIEMIECKA
W jednym tylko mieście ubiegłego lata, 140 dzienników i czasopism w Niemczech zostały zawieszone.

AMERICAN LINE
Z New York do Plymouth, Cherguba
ZEELAND 23 listopada 25 Grudnia

PIENIĄDZE W DOLARACH I MARKACH
POLISH TRAVEL BUREAU (INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU)
136 East 42nd Street New York, N. Y.

